

- जथाभावि सडक निर्माण र वनविनाशले बाढी पहिरो निम्त्याउछ ।
- वृक्षरोपण गरौं, वनजंगल जोगाऔं, बाढीपहिरो नियन्त्रण गरौं ।
- विपत्ति आउनु अघि नै सजगता अपनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

जसपाको आधिकारिता उपेन्द्र यादव पक्षले पायो

दैनिक समाचारदाता
काठमाडौं, ११ साउन ।

जनता समाजवादी पार्टीको उपेन्द्र यादव पक्षले आधिकारिकता पाएको छ ।

जसपाका अध्यक्षद्वय यादव र महन्थ ठाकुर पक्षबीच आधिकारिकता सम्बन्धी विवाद भएपछि निर्वाचन आयोगले केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिका सदस्यहरुलाई आयोगमै बोलाएर सनाखत गराएको थियो ।

५१ सदस्यीय कार्यकारिणी समितिमा ३४ जनाले उपेन्द्र यादव पक्षमा हस्ताक्षर गरेकोले आधिकारिकता पाएको हो । महन्थ

ठाकुर पक्षमा १६ जनाले हस्ताक्षर गरे ।

टीकापुर हत्याकाण्डमा दोषी ठहर भइ जेल सजाय भोगिरहेका रेशम चौधरी पनि सोमबार आयोगमा उपस्थित भएका थिए । तरकस, उनले उपेन्द्र यादव र महन्थ ठाकुर दुवै पक्षमा हस्ताक्षर नगरी तटस्थ बसे ।

निर्वाचन आयोगले डिल्लीवजार कारागारमै कर्मचारी पठाएर सनाखत गर्न चाहेको थियो । तर रेशमले मानेनन् र निर्वाचन आयोगमै उपस्थित हुने बताएका थिए ।

यता आयोगले यादव पक्षलाई

आधिकारिकता दिने निर्णय गरेपछि अर्को पक्षलाई नयाँ नाम र नयाँ चुनाव चिह्नसहित आउन निर्वाचन आयोगले मौका दिएको छ ।

२०७७ असार २४ गते निर्वाचन आयोगमा दर्ता भएको जसपामा पछिल्लो समय आधिकारिकताको विषयलाई लिएर अध्यक्षद्वय महन्थ ठाकुर र उपेन्द्र यादव पक्षबीच विवाद छ ।

त्यसविरुद्ध ठाकुरले निर्वाचन आयोग र अर्का अध्यक्ष यादवलाई विपक्षी बनाएर यही साउन ८ गते सर्वोच्च अदालतमा रिट दायर गरेका थिए । सो रिटमा अन्तरिम आदेश दिन सर्वोच्चले अस्वीकार

सप्तकोशीमा डुबेर बालकको ज्यान गयो

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ११ साउन ।

सप्तकोशी नदीमा डुबेर सोमबार एक बालकको ज्यान गएको छ ।

सप्तरीको हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका १४ स्थित मामाघर आएका ती बालकको

डुबेर ज्यान गएको हो ।

घर नजिकै सप्तकोशी नदीमा बगेर आउदै गरेको दाउरा छान्ने क्रममा भारतको सुपौल जिल्ला कुनौली ग्राम पञ्चायत ७ निवासी ८ वर्षिय विकास कुमार मुखियाको ज्यान गएको जिल्ला बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

बेवारिसे अवस्थामा चोरिएका मोटरसाइकल बरामद

तस्बिर : राजविराज दैनिक

चोरिएका मोटरसाइकल बेवारिसे अवस्थामा प्रहरीले बरामद गरेपछि लैजाँदै

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ११ साउन ।

राजविराज नगरपालिकास्थित भगवती मन्दिर छेउवाट तीन

दिनअघि चोरी भएको एक मोटरसाइकल सोमबार नगर क्षेत्रबाटै बेवारिसे अवस्थामा बरामद भएको छ ।

चोरी भएको स.प. ६५२८ नम्बरको मोटरसाइकल सोमबार दिउँसो राजविराज नगरपालिका ७ स्थित पत्रकार महासंघ जाने सडक किनारमा बेवारिसे अवस्थामा बरामद भएको हो ।

तीन दिनदेखि उक्त मोटरसाइकल सडक किनारमै राखिएको र कोही पनि लिन नआएपछि स्थानियले प्रहरीलाई खबर गरेका थिए ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका डिएसपी माधवप्रसाद काफ्लेले बरामद मोटरसाइकल तीन दिन अघि चोरी भएको भन्दै एकजना स्थानिय व्यक्ति सम्पर्कमा आएको तथा उनलाई आवश्यक कागजात र प्रमाण लिएर आउन जानकारी गराइएको बताए ।

ज्येष्ठ नागरिकको जिम्मेवारी हामी सबैको

हाम्रो शिरमाथिको ओत हुन् ती हात
सतर्कताले नै हुनेछ अटल त्यो साथ

ज्येष्ठ नागरिकसँग कोरोनाविरुद्ध लड्ने प्रतिरोधात्मक
क्षमता कम हुने हुँदा दशैमा विशेष ध्यान पुऱ्याऔं ।

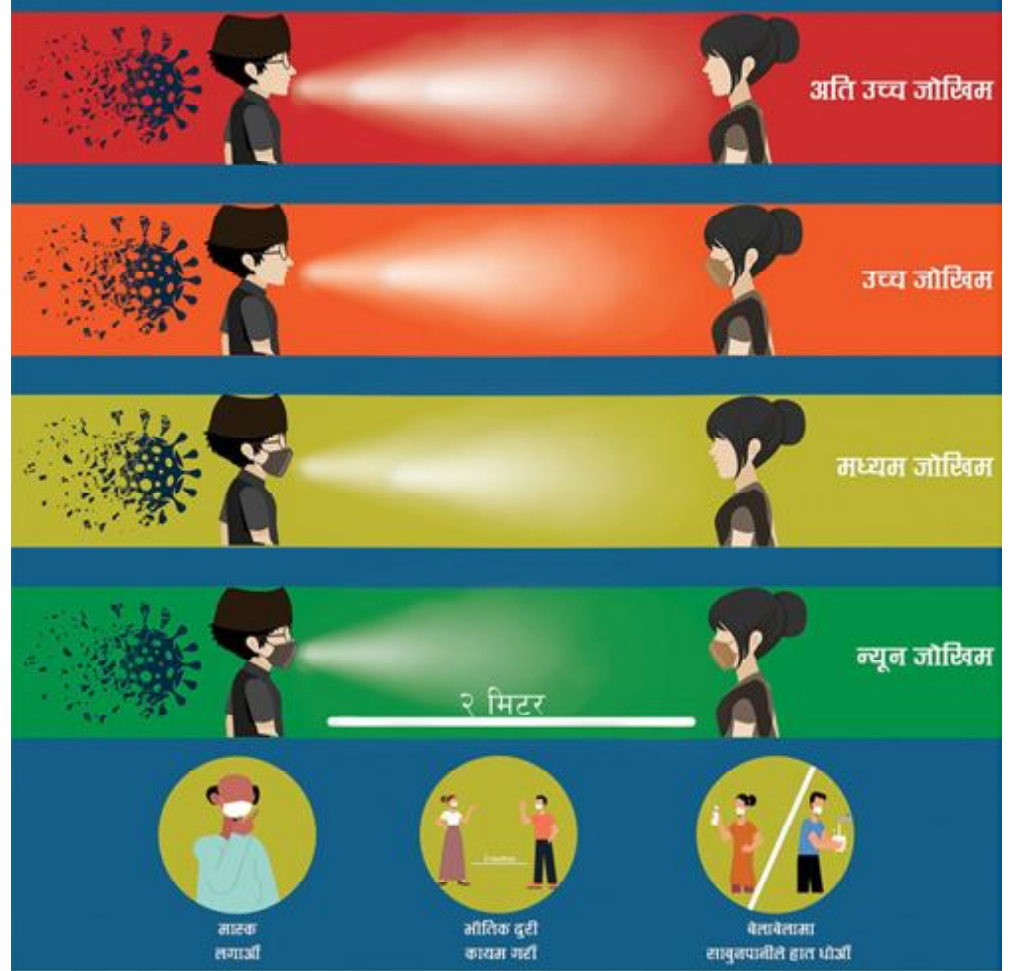
हामी घर फर्किए हाम्रा गाउँमा भएका अग्रज र ज्येष्ठ नागरिकलाई
जोखिम बढेछ । त्यसैले यो दशैमा सकेसम्म जहाँ छौं त्यहिँ बसौं ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

मास्क लगाऔं, जोखिम घटाऔं

मास्क लगाऔं

भौतिक दूरी कायम गर्नु

बैसाबेलाका साबुनपानीले हात धोऔं

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

रामशाहपथ, काठमाडौं

सम्पादकीय

बालबालिकाको शिक्षा अन्यौलमा

कोरोना महामारीका कारण विगत ५ महिनादेखि विद्यालयहरु बन्द रहेको अवस्थामा बालबालिकाको शिक्षा अन्यौलमा परेको छ। यसअघि पनि गत शैक्षिक वर्षमा ४ महिना मात्र विद्यालय खुलेको थियो। महामारीका कारण सबैभन्दा बढी बालबालिकाहरु नै प्रभावित भएका छन्। लामो समयदेखि बालबालिकाहरु विद्यालय जान नपाउँदा उनीहरुको पठनपाठन निकै प्रभावित भएको छ।

सरकारले महामारीका कारण विद्यालय जान नपाएको अवस्थामा बैकल्पिक शिक्षाको रूपमा अनलाईन कक्षा संचालन गरेपनि त्यो त्यती प्रभावकारी हुन सकेको छैन। गरिब अभिभावकहरुले आफ्नो बच्चाहरुलाई जसोतसो सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गरेका हुन्छन्। उनीहरुको सम्पूर्ण शैक्षिक खर्च सरकारले निशुल्क नै गरेको छ। त्यस्ता बालबालिकाहरु कसरी अनलाईन कक्षामा सहभागि हुन्छ यो एउटा गम्भिर प्रश्न रहेको छ। यस्ता विषयमा अहिले सबै मौन छन्।

महामारीको समयमा सरकारले बालबालिकाको शिक्षाप्रति गम्भिर भई बैकल्पिक मार्ग खोज्नु पर्ने स्थिति आएको छ। तसर्थ महामारीको बेला बालबालिकाहरुको शिक्षाप्रति गम्भिर चुनौती थपिएको छ। यस चुनौतीलाई शिक्षासँग सरोकार राख्ने सबै संघसंस्था तथा सरकारले अविलम्ब समाधान गर्नेतर्फ पहल गर्नु आवश्यक छ।

पुरानो रोगको उपचारका लागि सम्पर्क गरौं।

होमियोप्याथिक रिसर्च इन्स्टिच्युट

डा. सुशील मोहन दास

(बी.एच.एम.एस)

सिरहा रोड, राजविराज फोन : ०३१-५२९९६८

डा. ललन प्रसाद राुनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. दिनेश उप्रेती

Dr. Dinesh Upreti

MBBS, MD Internal Medicine (BPKIHS, Dharan), NMC Reg. No. : 13141

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. पारसमणि शाह

Dr. Parasmani Shah

MBBS (BPKIHS), MD (BPKIHS, Dharan) NMC Reg. No. : 13297

दुखाई विशेषज्ञ

Anaesthesiology & Critical Care Medicine

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत हुने बढे, अटेर गर्नेको बैंक खाता रोक्का

काठमाडौं, ११ साउन (रासस)। सरकारको घोषणालाई अटेर गर्दै बसेका ठूला रोजगारदाता पछिल्लो समय सामाजिक सुरक्षा कोषमा धमाधम आबद्ध हुन थालेका छन्। कोष योजनाको कार्यान्वयनमा आक्रामक रूपमा अघि बढ्न थालेपछि रोजगारदाताको कोषमा आबद्धता हुने क्रम बढेको हो।

गत असार मसान्तसम्म कोषमा ठूला औद्योगिक घराना, बहुराष्ट्रिय कम्पनी, बैंक तथा वित्तीय संस्था, हजारौं श्रमिक कार्यरत ठूला कम्पनी सूचीकृत भएका छन्। आइतबारसम्म १५ हजार ३६ रोजगारदाता र दुई लाख ७४ हजार ६२८ श्रमिक आबद्ध भएका छन्। कोषमा आबद्ध हुन वाहनावाजी गरिरहेका बैंक तथा वित्तीय संस्था पनि पछिल्ला केही दिनयता सूचीकृत हुन थालेका कोषका सहप्रवक्ता रोहित रेग्मीले जानकारी दिनुभयो।

हालसम्म ७१ बैंक तथा वित्तीय संस्था कोषमा आबद्ध भइसकेका छन्। आधाभन्दा बढी बैंक तथा वित्तीय संस्था कोषमा सूचीकृत भएका छन्। नेपाल राष्ट्र बैंकको गत चैत मसान्तसम्मको तथ्याङ्कअनुसार नेपालमा १३९ वटा बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा छन्। तीन वटा वाणिज्य बैंकसहित ४० वित्तीय संस्थाले योगदान रकम दाखिला गर्न थालिसकेका छन्। कोषमा नौ वाणिज्य बैंक, तीन विकास बैंक, १३ वित्त कम्पनी र ४६ वटा लघुवित्त कम्पनी सूचीकृत भएका छन्।

कोषमा सूचीकृत भएका वाणिज्य बैंक मध्ये स्टान्डर्ड चाटर्ड, लक्ष्मी र नेपाल एसबिआइ बैंकले योगदान रकम दाखिला गर्न शुरु गरिसकेका छन्। ३४ बीमा कम्पनी पनि कोषमा सूचीकृत भएका छन्। सूचीकृतमध्ये १३ वटाले योगदान रकम जम्मा गर्न थालेका कोषले जनाएको छ।

यसैगरी बहुराष्ट्रिय कम्पनी, ठूला औद्योगिक घराना पनि

सूचीकृत भइसकेको कोषका सहप्रवक्ता रेग्मीले जानकारी दिनुभयो। वरुण वेभरेज, बोटलर्स नेपाल, बोटलर्स नेपाल तराई, एनसेल, डाबर, युनिलिभरलगायत बहुराष्ट्रिय कम्पनी कोषमा सूचीकृत भएका छन्। बहुराष्ट्रिय कम्पनीमा हजारौं श्रमिक आबद्ध छन्। चौधरी ग्रुप, एफवान सफ्ट (आइटी कम्पनी), इन्टरनेट सेवा प्रायक, लक्ष्मी ग्रुप, केएल दुगड, अम्बे ग्रुप, यति एयरलाइन्सलगायत ठूला औद्योगिक घराना पनि कोषमा आबद्ध भएका छन्।

सबैभन्दा बढी वाग्मती प्रदेशबाट १० हजार १९२, प्रदेश नं १ बाट एक हजार ८६०, लुम्बिनीबाट १ हजार २८१, गण्डकीबाट ६८४, प्रदेश नं २ बाट ६३५, सुदूरपश्चिमबाट २०८ र कर्णाली प्रदेशबाट १७६ रोजगारदाता आबद्ध भएको कोषले जनाएको छ। कोषमा रु छ अर्ब ९० करोड योगदान रकम संकलन भएको छ। विभिन्न योजनाको दाबी भुक्तानीवापत कोषले रु १४ करोड ७३ लाख योगदानकर्तालाई भुक्तानी गरेको छ। कोषले विभिन्न चार प्रकारका योजना सञ्चालन गरेको छ।

सामाजिक सुरक्षा योजना सञ्चालन कार्यविधि संशोधन गरी योगदानकर्ता मैत्री बनाएसँगै सूचीकृत हुने रोजगारदाता र योगदानकर्ताको संख्या वृद्धि भएको कोषका सहप्रवक्ता रेग्मीले बताउनुभयो। कोषले गत माघ २९ गते कार्यविधिको दोस्रो संशोधन गरेको थियो। कार्यविधि संशोधन गर्दै कोषले अवकाश सुविधामा जम्मा भएको रकम अवकाश हुँदा वा रोजगारीबाट अलग भएको अवस्थामा निकाल्न पाउने तथा रोजगारीमा हुँदा ८० प्रतिशतसम्म विशेष सापटीका रूपमा पाउने व्यवस्था गरेको थियो।

यस्तै आश्रित परिवार सुविधा यो जनाअन्तर्गत विदेशी नागरिकको मृत्यु भएमा निजको

हकवालाले पाउने रकम एकमुष्ट लिन चाहेमा रु सात लाखसम्म लिन सक्ने, मातृत्व सुरक्षाअन्तर्गत योगदानकर्ताको पत्नी प्रसूति भएपश्चात छ हप्तासम्मको उपचार खर्च पाउने व्यवस्था गरिएको छ।

कोषले सूचीकृत हुन अटेर गर्ने रोजगारदाताप्रति कठोर हुने संकेत गरेको छ। कोषमा सूचीकृत हुन बारम्बार आग्रह गरेपनि अटेर गर्ने रोजगारदाताको बैंक खाता रोक्का, सम्बन्धित व्यक्तिको चलअचल सम्पत्ति रोक्का, रोजगारदाताको अनुमतिपत्र वा इजाजत पत्र निलम्बन र सम्बन्धित व्यक्तिको राहदानी रोक्का राख्नेसम्मका प्रक्रिया अगाडि बढाउने कोषको तयारी छ। योगदानमा अधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ को दफा ९ ले कोषमा सूचीकृत हुन अटेर गर्ने रोजगारदातालाई कारवाही गर्ने आधार दिएको छ।

नेपालको संविधान, ऐन, कानूनबमोजिम तोकिएको समयभित्र कोषमा सूचीकृत हुन नआउने रोजगारदाताप्रति कारवाही प्रक्रिया अघि बढ्ने सहप्रवक्ता रेग्मीले बताउनुभयो। “योगदानमा अधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ को दफा १७ र नियमावली, २०७५ को नियम १२ अनुसार कोषले कारवाही प्रक्रियालाई अगाडि बढाउँछ”, उहाँले भन्नुभयो।

सामाजिक सुरक्षा ऐनको दफा १७ मा तोकिएको अवधिभित्र कोषमा सूचीकरण नभएमा वा रोजगारदाताले नियुक्त गरेको श्रमिकलाई कोषमा सूचीकरण नगरेमा तत्काल कोषमा सूचीकरण गर्न आदेश दिन सक्ने व्यवस्था छ। यस्तै रोजगारदाता र श्रमिकबीच रोजगारसम्बन्ध कायम भएको मितिदेखि ऐनअनुसार जम्मा गर्नुपर्ने योगदान र सोको व्याजसमेत कोषमा दाखिला गर्न, रोजगारदाता र श्रमिकबीच रोजगार सम्बन्ध समाप्त भइसकेको अवस्था देखिएमा रोजगार सम्बन्ध कायम

रहेको अवधिको श्रमिकले पाउनुपर्ने सुविधा बराबरको रकम तोिएको अवधिभित्र श्रमिकलाई उपलब्ध गराउन आदेश दिनसक्ने व्यवस्था छ।

रोजगारदताले सामाजिक सुरक्षावापतको रकम श्रमिकलाई उपलब्ध नगराएमा कोषले त्यस्तो रकम रोजगारदाताबाट असूल उपर गरी सम्बन्धित श्रमिकलाई प्रदान गर्ने ऐनमा व्यवस्था छ। कोषले यसअघि दुर्घटनाबाट मृत्यु भएका ग्लोबल आइएमई बैंक, सनराइज बैंक र गोर्खा बुअरीमा कार्यरत श्रमिकको परिवारलाई सामाजिक सुरक्षा योजनाअन्तर्गत पाउने दाबीवापतको रकम भुक्तानी गर्न सम्बन्धित रोजगारदातालाई निर्देशन दिएको थियो।

योगदान रकम फिर्ता गर्न जिफार्सलाई निर्देशन

यसैबीच निषेधाज्ञाका समयमा रोजगारदाता र श्रमिकको योगदानवापत हुने आउने रकम सरकारले नै जम्मा गरिदिएको भएपनि योगदानकर्ताको पारिश्रमिकबाट ११ प्रतिशत रकम कट्टी गरेको पाइएपछि कोषले उक्त रकम तत्काल श्रमिकलाई फिर्ता गर्न जिफार्स सेक्युरिटी कम्पनी प्रालिलाई निर्देशन दिएको छ।

उक्त कम्पनीले गत जेठ र असार महिनाको योगदानकर्ताको ११ प्रतिशत रकम कट्टा गरेको भन्दै कोषमा उजुरी परेको थियो। सरकारले बजेट वक्तव्यमार्फत जेठ र असार महिनाको योगदान रकम सरकार स्वयम्ले व्यहोर्ने घोषणा गरेको थियो।

बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भएअनुसार सम्बन्धित योगदानकर्ताको खातामा रकम जम्मा गर्न कोषले अर्थ मन्त्रालयसँग रु १ अर्ब ४८ करोड निकास माग गरेको छ। अघिल्लो वर्ष पनि निषेधाज्ञाका समयमा चार महिनाको योगदान रकम सरकारले भुक्तानी गरिदिएको थियो।

मानव बेचबिखनको कानूनी व्यवस्थाले अन्तरराष्ट्रिय कानूनसँग मेल खाएन

काठमाडौं, ११ साउन (रासस)। मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार ऐनमा गरिएको बेचबिखनसम्बन्धी परिभाषा अन्तरराष्ट्रिय कानूनअनुसार मेल नखाने भएकाले संशोधन गरिनुपर्नेमा जोड दिइएको छ।

महिला, कानून र विकास मन्त्रालयले सोमबार यहाँ आयोजना गरेको ‘विश्वव्यापी आवाधिक समीक्षा र मानव बेचबिखन’ विषयक छलफल कार्यक्रममा ऐनको प्रावधान अन्तरराष्ट्रिय कानूनसँग मेल नखाने भएकाले सुपुर्दगी एवं कारवाही प्रक्रियामा असहजता आई कार्यान्वयन हुन नसक्ने हुँदा संशोधन गरिनुपर्ने आवश्यकता औल्याइएको हो। वैदेशिक रोजगार ऐनको दफा ५५ मा वैदेशिक रोजगारका क्रममा एउटा काममा भनी लगेर अर्को काममा लगाए ठगी हुने भनी

परिभाषित गरिएको छ।

ऐनमा ठगी हुने व्यवस्था गरिए पनि कारवाहीको प्रावधान नराखी जरिवाना मात्र गर्ने कानून बनाइएकाले पीडितले न्याय पाउन नसकेको मन्त्रालयका कार्यकारी निर्देशक सविन श्रेष्ठले बताउनुभयो। पीडक जरिवाना तिरेर छुटनसक्ने व्यवस्था हुँदा पीडित कानूनी कारवाहीको प्रक्रियामा नै अघि बढ्न चाहँदैनन्। संयुक्तराष्ट्र सङ्घका सदस्य भएका १९३ वटै देशका दायित्व र प्रतिबद्धताको कार्यान्वयन अवस्थालाई वार्षिकरूपमा समीक्षा गर्ने गरिएको छ।

साढे चार वर्षमा प्रत्येक देशको समीक्षाको पालो आउँछ। यसरी गरिएको समीक्षाका क्रममा मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारका सन्दर्भमा नेपालको ऐनमा गरिएको बेचबिखनको

परिभाषा अन्तरराष्ट्रिय कानूनअनुसार मेल नखाएको भनी सरकारलाई संशोधन गर्न ध्यानाकर्षण गराइएको मन्त्रालय जनाएको छ। संयुक्त राष्ट्रसङ्घको समितिमा सम्बन्धित देशको सरकारसँगै मानव अधिकार आयोग र स्वतन्त्र नागरिक संस्थाका तर्फबाट तयार पारिएको प्रतिवेदन पनि पेश गरेर छलफल हुने गरेको छ।

सन् २०११ देखि एक दशकको अवधिमा तीनपटक नेपालको प्रतिवेदनका विषयमा छलफल भइसकेको कार्यक्रममा जानकारी गराइएको छ। नेपालको कानूनमा वैदेशिक रोजगार र मानव बेचबिखनलाई एउटै भन्ने जस्तो गरी प्रस्तुत गरिएकामा सदस्य देशले टिप्पणीसहितको सुझाव दिँदै आएका छन्। ती सुझावलाई नेपालले मान्दै आए

पनि कानून संशोधन गरी कार्यान्वयनमा भने तदारुकता नदेखाएको गुनासो नागरिकस्तरबाट हुने गरेको छ। राष्ट्रसङ्घको संयन्त्रले गत असार २८ गते ४७औं सत्रको समीक्षा सम्पन्न गरी सुझाव दिएको छ। त्यसलाई नेपालले मान्छौं भनी स्वीकार गरेको कार्यक्रममा जानकारी दिइएको छ।

नेपालभित्रको आन्तरिक मानवीय ओसारपसार र विदेश लगिने क्रमलाई मात्र बेचबिखन भनी कानूनले व्याख्या गरेकामा दार्जिलिङबाट नेपाल ल्याई देह व्यापार गर्न बाध्य बनाइएको घटनामा कानूनी कारवाही हुन नसकेको मन्त्रालयका कार्यकारी निर्देशक श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो।

वैदेशिक रोजगार बाँकी तीन पृष्ठमा

‘कृषि प्रधान देशमा : खोइ कृषि ऐन ?’

काठमाडौं, ११ साउन (रासस) । विद्यालयको प्राथमिक तहदेखि नै बालबालिकालाई अध्ययन मात्र होइन, घोकाएर कण्ठ गर्न लगाइने पाठ्यक्रमको महत्वपूर्ण वाक्य हो, ‘नेपाल कृषि प्रधान देश हो ।’ मुलुकका ६५ प्रतिशतभन्दा बढी जनता कृषि पेशामा संलग्न छन् । हाम्रो मुलुकको अर्थतन्त्रको मुख्य आधार कृषि नै हो । कृषि र कृषकका नाममा राज्यको ढुकुटीबाट अबौं रकम रित्तिन्छ तर विडम्बना आजसम्म मुलुकमा ‘कृषि ऐन’ नै बनेको छैन । ती सबै अनुदान वितरण कार्य निर्देशिकाकै भरमा हुँदै आएको छ ।

राष्ट्रियसभा प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आशवासन समितिको आइतबार बसेको बैठकमा सभापति रामनारायण विडारीले भन्नुभन्नुभयो, “कृषि प्रधान मुलुकमा आजसम्म कृषि ऐन छैन भन्दा अचम्म लाग्न सक्छ तर वास्तविकता यही हो, अहिलेसम्म कृषि ऐन नै रहेनछ ।” बैठकमा बोलाइएका कृषि तथा पशुपक्षी

विकास सचिव र मन्त्रालयका पदाधिकारीलाई समितिले एक वर्षअघि नै ऐन बनाएर मात्र काम गर्नुस्, निर्देशिकाको भरमा राज्यकोषबाट खर्च गरिनुहुन्न भनेर निर्देशन दिएको स्मरण गराउँदै सभापति विडारीले भन्नुभयो, “त्यतिबेला ऐन बनाउँदै छौं, अब छिट्टै बन्छ भनेको हैन, अहिलेसम्म खै त ?”

मन्त्री र सचिवको नेतृत्वले मुलुकमा कृषि क्षेत्रको विकास र विस्तारका नाममा आफन्तलाई अनुदान दिन मिल्ने गरी वर्षौंदेखि वार्षिकरूपमा अबौं रकम निर्देशिकाकै भरमा दिने गरिएको खुलासा भएको हो । निर्देशिकाकार्फत होइन, ऐन बनाएर काम गर्न निर्देशन दिएको एक वर्षपछि ‘कृषि ऐन’ प्रगतिको जानकारी लिन समितिले मन्त्रालय नेतृत्वलाई बोलाएर जिज्ञासा राख्दा भर्खर कानून मन्त्रालयबाट सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त भएको र मस्यौदाकै चरणमा रहेको सुनेपछि सांसदहरू छक्क पनुंभएको थियो ।

बैठकमा सभापति विडारीले

भन्नुभयो, “सजिलो के भएको छ भने, वर्षमा एकचोटि आयो मस्यौदा भा’छ भन्थो, अर्को पटक कानूनमा पठा’छ भन्थो, अर्को पटक कानूनबाट फर्केर आ’छ भन्थो, भन्दा सधैं यस्तै मात्र हुने भो, हाम्रो मूल प्रश्न के हो भने राज्यको ढुकुटीबाट खर्च गर्ने पैसा मन्त्री वा सचिवले निर्देशिका बनाएर ‘लवाइखवाईमा’ खर्च गर्न पाइन्छ ? सही हो हाम्रो संवैधानिक व्यवस्था भन्ने हाम्रो जिज्ञासा ?”

समितिले यस विषयमा मन्त्रालयको पटक-पटक ध्यानाकर्षण र सचेत हुन भन्दै निर्देशन गरेको स्मरण गराउँदै बैठकमा सदस्यहरूले भन्नुभयो, “फेरि कानूनलाई अन्तिम रूप दिन धेरै समय लगाउनु होला, यो गलत भो, बाहिर के भनिन्छ भने नक्कली किसानलाई धेरै अनुदान वितरण हुन्छ, मन्त्रीका मान्छेलाई धेरै अनुदान पर्छ, साँच्चिकै किसानले पाउँदैनन् । यो व्यक्ति विशेषले नभई प्रणालीमै देखिएको समस्या हो, मुलुकमा विकास नभएका कारणमध्ये एक यो प्रवृत्ति पनि हो ।”

बैठकमा कृषि तथा पशुपक्षी मन्त्रालयका सचिव कृष्ण आचार्यले भने धेरै वर्षदेखि ऐनका लागि प्रयास भए पनि हालसम्म सफल हुन नसकेको जानकारी दिनुभएको थियो । ‘कृषि ऐन’ नभएकै कारण मलको पनि गुणस्तर निर्धारण गरी त्यसका आधारमा खरिद गर्ने र अनुदान दिने भन्ने कानूनी स्पष्ट नीति पनि नरहेको जानकारी दिइएको थियो । कृषि मलसम्बन्धी विषय पनि निर्देशिकाकै आधारमा चलेको देखिएको छ । बजेटकार्फत सरकारले रासायनिक मलमा प्रदान गरिने अनुदानलाई वृद्धि गरी आगामी वर्षका लागि रु १२ अर्ब पुऱ्याएको छ । सरकारले जैविक विषादी कारखाना स्थापना गर्न निजी क्षेत्रलाई ५० प्रतिशतसम्म पूँजीगत अनुदान उपलब्ध गराउने घोषणा गरेको छ । कृषि ऐनको

मस्यौदा नेपाल कानून आयोगबाट मन्त्रालयमा आइपुगे काले सरोकारलावासाँग छिटो छलफल र सल्लाह गरेर विधेयकका रूपमा सदनमा दर्ता गर्न मन्त्रालयलाई समितिले निर्देशन दिएको समिति सचिव सुदर्शन खड्काले जानकारी दिनुभयो ।

संसदलाई मात्र होइन, मन्त्रालयले आफ्नो हितका लागि बनाउने भएकाले निर्देशिका कहीं कतै देखाउन र पारित गर्न पर्दैन । निर्देशिकाको प्रयोग मुलुकमा ठीक ढङ्गबाट हुन नसकेकाले रोकन जरुरी भएको समितिको सुझाव छ । कृषि ऐन नभएकाले निर्देशिका पनि अर्कै (सुशासन) ऐनको सहायतामा निर्माण हुँदैआएको छ । समितिले तदारुकताका साथ कृषि ऐनलाई बनाउन मन्त्रालयलाई निर्देशन दिएको छ । कृषिमा आधारित उद्यम तथा मूल्य शृंखला विकासका लागि सहूलियतपूर्ण कर्जा प्रवाह गर्न रु सात अर्ब ६० करोड छुट्याएको छ । यी सबै सहूलियत निर्देशिकाकै आधारमा वितरण गर्ने व्यवस्था छ ।

यसैबीच सरकारले केही वर्षअघिसम्म कृषि क्षेत्रमा वैदेशिक लगानी नहुने भनी ऐनमै लेखे पनि पछिल्लो समय लगानी भएका उद्योगबाट उत्पादित वस्तु ७० प्रतिशत विदेश निर्यात गर्ने प्रावधान राखेर संशोधन गरेपछि नेपाल डेरी सङ्घलगायतले गम्भीर असहमति जनाउँदै त्यो व्यवस्थाले स्वदेशी उद्योगलाई धराशायी तुल्याउने चेतावनी दिँदै आएका छन् । सरकारको यसमा लुकेको स्वार्थ के हो भनी समितिमा प्रश्न उठाइएको थियो । संसदले पारित गरेको ऐनको मनसाय र सरकारका नीति तथा कार्यक्रमविपरीत रहेकाले उद्योग वाणिज्य महासङ्घ र कृषि मन्त्रालयको नेतृत्वसँग छिट्टै थप छलफल गर्ने समितिले निर्णय गरेको छ ।

विश्व समाचार

चीनमा पुनः भेटिए कोरोनाका सङ्क्रमित

वेइजिङ, ११ साउन (रासस/सिन्धुवा) । कोरोना भाइरसको उदगम स्थल चीनमा पछिल्लो समयमा नयाँ सङ्क्रमितहरू भेटिने क्रम बढेको बताइएको छ । चीनमा आइतबार कोरोना भाइरसका ४० जना नयाँ सङ्क्रमित भेटिएको नेशनल हेल्थ कमिसन शनिवार जानकारी दिएको छ । ती सङ्क्रमितहरू चीन भित्रैबाट सङ्क्रमणमा परेका पाइएको बताइएको छ ।

चीनको जाइसु र लियानिङमा ती संक्रमित पाइएको बताइएको छ । ती क्षेत्रहरूमा विगतका केही दिनदेखि निरन्तर रूपमा नयाँ नयाँ सङ्क्रमितहरू देखिने गरेका छन् ।

चीनभित्रै पनि सङ्क्रमणका नयाँ घटना भएका ती अधिकारीहरूले जनाएका छन् । आइतबार मात्र चीनमा कोरोना भाइरसका यी सङ्क्रमित भित्रैबाट देखिएका र अरु ३६ जना बाहिरबाट आएका नागरिकमा पाइएको छ ।

चीनको युनान प्रान्तमा देखिएका ती ३६ जना बाहिरबाट आएका नागरिक रहेका चिनियाँ अधिकारीहरूले जनाएका छन् । स्थानीय नागरिकमै सङ्क्रमण देखिएपछि नेशनल हेल्थ कमिसनले चिन्ता व्यक्त गरेको छ । सोही कारणले चीनले पछिल्लो समयमा कोरोनाको परीक्षणलाई तीव्रता दिएको छ । चीनले कोरोना निको भएका नागरिकहरूको पुनः स्वास्थ्य जाँच सुरु गरेको छ ।

यहाँ पछिल्ला हप्ताहरूमा हेलिङजाङ, हेइबेइ, संधाइमा पनि सङ्क्रमित देखिएका छन् । त्यसैले चीनले विशेषगरी ती क्षेत्रहरूमा निको भएका विरामीमाथि पनि नजर राख्न थालेको छ र उनीहरूको पुनः स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने काम केही महिना यतादेखि नै थालेको जनाएको छ ।

अफगानिस्तानमा ८९ लडाकू र ४२ आमनागरिक तथा सुरक्षाकर्मी मारिए

काबुल, ११ साउन (रासस/सिन्धुवा) । अफगानिस्तानमा भएका विभिन्न घटनाहरूमा परी कम्तीमा ८९ तालिबान लडाकू मारिएका छन् । सुरक्षाकर्मीहरूको कारवाहीमा अरु ८२ लडाकू घाइते भएका सरकारी अधिकारीहरूले सोमबार जानकारी दिएका छन् । आइतबार बिहानदेखि सोमबार बिहानसम्मको अवधिमा यी घटनाहरू भएको रक्षा मन्त्रालयले जनाएको छ ।

सुरक्षाकर्मीहरूले देशको कुनार, कान्दाहार, हेरात, फराह, फर्याव, सामान्दान, हेल्मान्ड, निम्रोज, ताखार, कुन्दुज र कापिसा प्रान्तमा सुरक्षा कारवाही गरेका थिए । अफगानिस्तानकै घाज्नी प्रान्तअन्तर्गत पर्ने मलिस्तानमा भएको हिंसात्मक घटनामा भने कम्तीमा ४३ आमनागरिक र सुरक्षाकर्मीहरूको मृत्यु भएको छ । लडाकूहरूको आक्रमणमा परी उनीहरूको मृत्यु भएको सरकारी अधिकारीहरूले जानकारी दिएका छन् । “तालिबान लडाकूहरू मलिस्तान जिल्लामा प्रवेश गरी युद्ध अपराध गरी आम नागरिकको हत्या गरेका छन्, हत्या गरिएकाहरू लडाइमा संलग्न थिएनन्,” स्थानीय नागरिक अधिकारकर्मी मिना नाडेरीले भन्नुभयो । लडाकूहरूले स्थानीयको सम्पत्ति समेत लुटपाट गरेको र सर्वसाधारणको वासस्थानमा आगजनी समेत गरेका उहाँले बताउनुभयो ।

भारतमा थप ३९ हजार कोरोनाभाइरसबाट सङ्क्रमित

नयाँदिल्ली, ११ साउन (रासस/एनआई) । भारतका थप ३९ हजार ३६१ हजार कोरोनाभाइरसबाट सङ्क्रमित भएका छन् । सरकारी अधिकारीका अनुसार पछिल्लो २४ घण्टामा भारतमा कोरोनाका कारण ४१६ जनाको मृत्यु पनि भएको छ । योसँगै भारतमा अहिलेसम्म कुल चार लाख २० हजार ९६७ जनाको मृत्यु भएको छ ।

भारतमा अहिले सङ्क्रमित अवस्थामै भएकाहरूको कुल सङ्ख्या चार लाख ११ हजार १८९ रहेको पनि अधिकारीले जनाएका छन् । भारतको केन्द्रीय स्वास्थ्य मन्त्रालयका अनुसार पछिल्लो २४ घण्टामा ३५ हजार ९६८ मा कोरोनाभाइरसबाट सङ्क्रमणमुक्त भएका छन् ।

भारतमा अहिलेसम्म तीन करोड पाँच लाख ७९ हजार १०६ जना सङ्क्रमणमुक्त भएको मन्त्रालयले जनाएको छ । सङ्क्रमणमुक्त भएकाहरूको यो सङ्ख्या ९७.३५ प्रतिशत हो । अधिकारीहरूका अनुसार भारतमा अहिलेसम्म ४३.५१ करोड मानिसलाई कोरोनाभाइरसविरुद्धको खोप लगाइएको छ । त्यसैगरी देशभरी अहिलेसम्म ४५.७४ करोड ७४ लाख व्यक्तिको कोभिड-१९ परीक्षण गरिएको पनि स्वास्थ्य मन्त्रालयले जनाएको छ ।

कागज उद्योग स्थापना हुँदै : दैनिक ७५ टन उत्पादन हुने

महोत्तरी, ११ साउन (रासस) । महोत्तरीको गौशाला नगरपालिका-१ रामनगरमा रु एक अर्ब ५० करोडको लागतमा नयाँ कागज उद्योग स्थापनाका लागि सोमबार शिलान्याश भएको छ । सोमबार आइएमइ समूहका अध्यक्ष तथा उद्यमी चन्द्रप्रसाद ढकालसहितका उद्योगपतिले नेपाल पल्स एण्ड पेपर इण्डस्ट्रिज प्रा.ली.को शिलान्याश गर्नुभएको हो । अध्यक्ष ढकाल, जनकपुरधामको सराफ समूह, उद्योगपति सुनिल गोपाल श्रेष्ठ, होमनाथ ज्ञवालीलगायतको सो उद्योगमा लगानी रहेको छ । उहाँहरूले सोमबार संयुक्तरूपमा उद्योग स्थापनाको शिलान्याश गर्नुभएको हो । आइएमइ समूहद्वारा प्रवर्द्धित यस उद्योगको आफ्नै ११ विघा जमिनमा निर्माण हुने भवनमा कारखाना सञ्चालन हुनेछ । उद्योगलाई आवश्यकपर्ने सबै उपकरण र यन्त्र जडानको काम एक वर्षभित्र सम्पन्न गरेर

उत्पादनको काम शुरु गरिने जनाइएको छ ।

उद्योग सञ्चालनमा आएपछि दैनिक ७५ टन कागज उत्पादन गर्ने क्षमता रहने जानकारी पनि सो अवसरमा दिइयो । उद्योग सञ्चालनमा आएलगत्तै कम्तीमा एक सय जनाले तत्काल रोजगार पाउने बताइएको छ ।

सो समारोहमा उद्यमी ढकालले एक वर्षमा कारखाना भवन निर्माण भएसँगै उत्पादन थालिने जानकारी दिनुभयो । नेपालमा कागज उत्पादनको क्षेत्रमा काम गरिरहेका वरिष्ठ र अनुभवी व्यवसायीहरूको संलग्नतामा सञ्चालन हुने यस कारखानाबाट नेपालमा हुने कागजको आयातलाई प्रतिस्थापन गरिने बताउनुभयो ।

आफ्नो ठाउँमा नयाँ उद्योग स्थापना हुन लागेकामा रामनगरबासी उत्साहित देखिएका छन् । रामनगरमा यसअघिदेखि नै एभरेष्ट सुगर एण्ड केमिकल इण्डस्ट्रिज सञ्चालनमा छ ।

मानव बेचबिखनको ...

कल्याणकारी कोषमा अबौं रुपैयाँ जम्मा भए पनि कामका लागि विदेशिएकालाई कानूनी व्यवस्थाकै कारण कोरोना महामारीका बेला उद्धार गरी स्वदेश ल्याउन नसकिएकाले पनि संशोधन गरिनुपर्ने माग मञ्चका तर्फबाट गरिँदै आएको जनाइएको छ ।

घरेलु कामदारका रूपमा विदेशिएका महिला विभिन्न किसिमका शोषणमा पर्ने गरेकामा यससम्बन्धी महासन्धि नेपालले अनुमोदन नगर्दा कानूनी कारवाही, क्षतिपूर्तिलगायत व्यवस्था कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । कमजोर कानूनी व्यवस्थाकै कारण मानव बेचबिखनका मुद्दा वैदेशिक रोजगारका भनी दर्ता भएर बेचबिखनमा संलग्न बच्ने गरेका छन् । यस्ता मुद्दा विभागमै

मेलमिलापमा टुङ्गिने गरेका छन् । यस्तो विषय न्यायाधीकरणसम्म पनि पुग्दैन ।

गत वर्ष संसदले पारित गरेको पालेर्मो प्रोटोकलसँग तालमेल हुनेगरी दुवै ऐन संशोधन गर्न सदस्य राष्ट्रले नेपाललाई सुझाएका छन् । कार्यक्रममा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको मानव बेचबिखन शाखाका प्रमुख मीना पौडेलले सुझावअनुसार कानून संशोधनको तयारी भइरहेको जानकारी दिनुभयो । कानूनभन्दा सामाजिक संरचना बलिया भएकाले कार्यान्वयनमा चुनौती देखिएको उहाँले स्वीकार्नुभयो । मानव बेचबिखन ऐन कार्यान्वयनमा आएसँगै मन्त्रालयले क्षतिपूर्ति दिन थालेको जनाइएको छ ।

कालो ढुसी (म्यूकरमाइकोसिस) सम्बन्धी जान्ने पर्ने कुरा

कोभिड-१९ मारका बिरामीमा आँखा, नाक र अनुहार बिजा गर्ने कालो ढुसीको संक्रमण नेपालमा अहिले केही मानिसमा पुष्टि भएको छ । यो संक्रमण थिरलै देखिन्छ तर संक्रमण जाँठेर मर भएपछि मात्र हुनसक्ने भएकोले सतर्कता नै घ्याउन पुऱ्याउनु आवश्यक छ ।

कालो ढुसीका सामान्य प्रारम्भिक लक्षणहरू

<div style="background-color: #fff; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> </div> <p>अनुहार, नुस, नाक, आँखा वरिपरि दुस्ले</p>	<div style="background-color: #fff; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> </div> <p>उजरो आउले</p>
<div style="background-color: #fff; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> </div> <p>आँखा र नाक सुनिने, रातो हुने वा दुस्ले</p>	<div style="background-color: #fff; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> </div> <p>आँखाको ढकनी सुनिने र ढकनी म्हुक्ने, आँसाले घमिलो देख्ने</p>
<div style="background-color: #fff; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> </div> <p>नाकको वरिपरिको छालाको रंग कालो हुँदै आने, रगत बग्ने, बावलो सिंगान आउने</p>	<div style="background-color: #fff; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> </div> <p>दाँत दुस्ले वा हलिलने</p>

उच्च जोखिम भएकाहरू

- कोभिड-१९ उपचारका क्रममा रटेरोइड प्रयोग गरेका व्यक्तिहरू
- चिकित्सकको सल्लाह बिना एन्टिबायोटिक वा अन्य औषधीको जथाभावी प्रयोग गर्नेहरू
- मधुमेह भएका वा शरीरको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कमजोर भएकाहरू

घरमा आइसोलेसनमा बस्दा अपनाउन सकिने रोकथामका उपायहरू

- सफा र सुरक्षा मास्क प्रयोग गर्ने, डिस्पोजेबल मास्कको पुनः प्रयोग नगर्ने
- निश्चित रूपमा हात धुने वा स्यानिटाइजरको प्रयोग गर्ने
- व्यक्तिगत सरसफाईमा ट्याग दिने
- घर बाहिर वा फोहरमा काम गर्नु परे डिस्पोजेबल पन्जाको प्रयोग गर्ने
- घेरै घुलो भएको र ओसिलो ठाउँमा नजाने
- नुनिलो पानीले नाक सफा गर्ने
- पोभिडोन आयोडिन भएको तरल पदार्थले घाँटी र नुस कुल्ला गर्ने
- मधुमेह भएका बिरामीले सुगर नियन्त्रणमा राख्ने
- स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाहमा मात्रै औषधी प्रयोग गर्ने

यो कोरोना जस्तो एक मानिसबाट अर्को मानिसमा सर्दैन

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

कोरोना भाइरस संक्रमण दर बढ्दो

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, ११ साउन । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले केही दिनयता कोरोना भाइरस संक्रमण दर बढ्दो क्रममा रहेको जनाएको छ । मन्त्रालयका अनुसार पछिल्लो २४ घण्टामा नेपालमा तीन हजार ४ सय २१ जनामा कोरोना भाइरस संक्रमण पुष्टि भएको छ । यो संख्या आइतबारभन्दा एक हजार १ सय ८४ ले बढी हो । आइतबार मुलुकभर दुई हजार २ सय ३७ संक्रमित देखिएका थिए । यता सोमबार १७ हजार २ सय ७२ जनाको नमूना परीक्षण गर्दा तीन हजार ४ सय २१ जनामा संक्रमण पुष्टि भएको मन्त्रालयले जनाएको छ । योसँगै मुलुकमा कोरोना भाइरस

संक्रमितको संख्या सात लाख ३८ हजार ९ सय १८ पुगेको छ । पछिल्लो २४ घण्टामा थप एक हजार ६ सय ८६ जना संक्रमणमुक्त भएका छन् । योसँगै नेपालमा हालसम्म संक्रमणमुक्त हुनेको संख्या छ लाख ४५ हजार ३ सय १ पुगेको छ । नेपाल संक्रमणमुक्त हुने दर ९४.५ प्रतिशत रहेको मन्त्रालयले जनाएको छ । यसैगरी पछिल्लो २४ घण्टामा नेपालमा कोरोना भाइरस संक्रमणबाट थप २५

जनाको मृत्यु भएको छ । योसँगै नेपालमा कोरोना भाइरस संक्रमणबाट मृत्यु हुनेको संख्या नौ हजार ७३८ पुगेको छ । मुलुकमा ५०० भन्दा बढी संक्रमित हुने जिल्ला ११ पुगेका छन् । मन्त्रालयका अनुसार ती जिल्लामा मोरङ, सुनसरी, भद्रा, काठमाडौं, भक्तपुर, ललितपुर, चितवन, मकवानपुर, नवलपरासी (पूर्व), कास्की र रुपन्देही छन् । यस्तै २०० भन्दा बढी संक्रमित हुने जिल्ला २२ पुगेका छन् ।

छोराको कुटाइबाट बाबुको मृत्यु

सप्तकोशीमा डुबेर ... प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रहरी नायक उपरिक्षक माधवप्रसाद काफ्लेले जानकारी दिएका छन् । यता प्रहरीले जिल्लामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा मात्रै नदी, खोला, पोखरी र खाडलमा डुबेर १२ बालबालिकाको मृत्यु भएको जनाएको छ ।

इलाम, ११ साउन (रासस) । इलाम देउमाई नगरपालिका- २ पुडफुडका ८५ वर्षीय टेकबहादुर मुखियाको आफ्नै छोराको कुटाइबाट मृत्यु भएको छ । यही साउन ७ गते ३४ वर्षीय गिर्जमान मुखियाले घरयासी विवादका कारण बुबालाई कुटाइपिट गरी घाइते

बनाएका थिए । घाइतेको विर्तासिटी अस्पताल विर्तामोडबाट उपचार हुन नसकी घरतर्फ फिर्ता ल्याउने क्रममा आइतबार राति मृत्यु भएको हो । जिल्ला प्रहरी कार्यालयले कुटाइपिट गर्ने गिर्जमानलाई पक्राउ गरी अनुसन्धान तथा कानूनी कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाएको जनाएको छ ।

किवानिजको क्लब राजविराजमा सूचारु

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ११ साउन । किवानिज इन्टरनेशनलको क्लब राजविराजमा सोमबारदेखि सूचारु भएको छ । क्लबका डिभिजन नं. १ का ल्युटिनेन्ट गर्भनर इलेक्ट नवीन खतिवडाले सोमबार एक कार्यक्रमबीच क्लब उद्घाटन गरेका छन् । कार्यक्रममा खतिवडाले देशभर १० वटा डिभिजन र ८२ वटा क्लब रहेको संस्थाको प्रदेश

२ मा पहिलो क्लबको रूपमा संचालनमा आएको जानकारी दिए । संस्था वारे जानकारी गराउँदै उनले किवानिज संस्था बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने अन्तराष्ट्रिय संस्था रहेको र यसको शुरुवात संयुक्त राज्य अमेरिकाबाट भएको बताए । सप्तकोशी सप्तरी नामाकरण गरिएको उक्त क्लबका अध्यक्ष दीपेन्द्र भट्टको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा लेटाङ्ग क्लबका अध्यक्ष भाष्कर ज्ञवालीले सरसफाईको

क्षेत्रमा काम गर्ने सप्तरी युथ सहित नेपाल पत्रकार महासंघ सप्तरी, नौलेज फार आल र सप्तरी सामुदायिक विकास केन्द्र लगायतका संस्थालाई सरसफाई सम्बन्धी सन्देशमूलक पम्पलेट हस्तान्तरण समेत गरे । संस्थाको उद्देश्यमाथी सप्तरी क्लबका प्रेसिडेन्ट एलेक्ट किरण कुमार ढकालले प्रकाश पारेका थिए भने कार्यक्रमको संचालन क्लबका उपाध्यक्ष सतीश कुमार दत्तले गरेका थिए ।

हाम्रो जिम्मेवारी : कोरोना भाइरस संक्रमण रोक्नकालागि अपनाउनु होसियारी

- कोरोना भाइरस रोग स्वाँस प्रश्वाँस माध्यमबाट फैलिने संक्रमण हो ।
- संक्रमित भएको ब्यक्तिले खोक्दा वा हाच्छु गर्दा निस्कने थुक, सकार रसिङ्गानबाट यो भाइरस एक ब्यक्तिबाट अर्को ब्यक्तिमा सर्न जान्छन् ।

यो रोगबाट जोगिन यस्तो गर्नुपर्छ

- खोकी वा हाच्छु गर्दा मुख छोप्नुपर्छ । मुख छोपेको टिसूपेपरलाई फोहोर राख्ने भाडामा फाल्नुपर्छ ।
- समय-समयमा साबुन पाइनेले राम्रोसँग २० सेकेण्डसम्म मिचमिची हात धुनुपर्छ वा सेनिटाइजर हातमा लगाउनुपर्छ । कुनै ब्यक्तिसँग भेटनुपरेमा हात मिलाउनु हुँदैन, बरु हात जोडेर नमस्कार गरौं ।
- खोकी लागेको ब्यक्तिबाट दुरी बनाउनुपर्छ । यदी तपाईंलाई खोकी लागेको छ भने तपाईं आफु पनि अरु मान्छेबाट दुरी बनाएर बस्नुपर्छ ।
- मिडमाडमा जानु हुँदैन र अरुलाई पनि मिडमाडमा जान नहुने भनि बुझाउनुस ।
- आवश्यकता भएको ठाउँमा मास्कको उचित प्रयोग गर्नुहोस् ।

महत्वपूर्ण सवाल :

- ज्वरो र खोकी लागेको र स्वाँस लिँदासमेत असहज महसुस भएमा चाँडै नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नुपर्छ ।
- कोरोना भाइरस रोगको बारेमा अरु जानकारी प्राप्त गर्न निःशुल्क टेलिफोन नम्बर १११५ मा फोन गर्न सकिन्छ ।
- कोरोना भाइरसबाट डराउनु हुँदैन, बरु सतर्कचाहिँ हुनुपर्छ ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

लकडाउन अथवा निषेध आदेश रहँदा वा हटेपनि कोरोना संक्रमणको जोखिम कायम छ, सतर्क रहौं, सुरक्षित बनौं

कोरोना भाइरस सजिलै सर्ने मुख्य तीन अवस्थाहरु

कोभिड-१९ बाट जोगिन तीन 'भ' बारे जानकारी राखौं

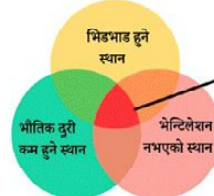
भिडभाड हुने स्थान
जहाँ धेरै मान्छेहरु जम्मा भएका हुन्छन्

भौतिक दुरी कम हुने स्थान
जहाँ नजिक बसेर वार्तालाप गर्नुपर्ने हुन्छ

भेन्टिलेशन नभएको
वा दोहोरो हावा नचल्ने स्थान

यी तीनवटै अवस्थाको मिलाप हुने स्थानमा कोरोना संक्रमणको जोखिम अत्यन्त उच्च हुन्छ
भिडभाड, भौतिक दुरी कम हुने र भेन्टिलेशन पर्याप्त नभएका स्थानहरुबाट टाढा रहौं, कोरोनाबाट बचौं

तपाईंले अपनाउनु पर्ने सावधानीहरु

भिडभाड हुने स्थानमा नजाऔं तथा भौतिक दुरी कायम नहुने सौचुरो स्थानहरुमा सकेसम्म कम समय व्यतित गरौं

सार्वजनिक स्थानमा सकेव कम्तीमा दुई मिटर भौतिक दुरी कायम गरौं

पर्याप्त दोहोरो हावा प्रवाहका निमित्त इयाल तथा ढोकाहरु खुला राखौं

हात सधै साबुन पानीले धोऔं तथा खोक्दा एवं हाच्छिउं गर्दा नाक तथा मुख छोप्ने बानी बसालौं

भौतिक दुरी आवश्यक हुने स्थानमा अनिवार्य रूपमा मास्कको प्रयोग गरौं

साधारण लक्षण माल भएमा घरमै बसौं, आवश्यक परेमा अस्पताल जाऔं

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

देश विदेशबाट पठाइएको रकम तुरुन्त भुक्तानी लिनका लागि सम्भन्नुहोस् ।
हाम्रो सेवाहरु

नेपाल सहकारी संस्था लि.
राजविराज ४, फोन नं. ०३१-५२९०९६

ipay remit
CITY EXPRESS
BEST REMIT
Quick & Easy

prabhu Money Transfer
प्रभुको डच्का
रकम पठाउन तथा पाउनका लागि भरपर्दो माध्यम

IME International Money Express

himal remit
हिमालरेमिट
HBL Himalayan Bank Ltd

CG Money
CHAUDHARY GROUP
CG Money